

mennesker, som af samme grund stort set ikke kommer uden for en dør, fordi de er enige med hr. Rudiengaard i, at det er perlerækken, men de har ikke nogen økonomiske muligheder for at få rettet op på skaderne.

Kl. 16.20

Pointen er altså, at jo fattigere man er, og jo dårligere uddannelse man har, desto dårligere har tænderne det, og desto mindre benytter man tandbehandlingssystemet. I virkeligheden kan man selvfølgelig sige, at hvis det ikke lige var, fordi det gik ud over en masse mennesker, var det jo en fantastisk god illustration af, at brugerbetaling er en skidt ting, fordi den lige præcis har de asociale virkninger. Vi kan da håbe på, at de dårlige eksempler fra tandbehandlingsområdet vil føre til, at man ikke får den idé at indføre den andre steder, men jeg kan forstå på Venstres, De Konservatives og Dansk Folkepartis indlæg i dag, at det er der heller ikke nogen fare for, for man vil holde en eventuelt kommende SR-regering på plads, så den ikke indfører brugerbetaling på andre områder. Jeg kan love Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, at i den sag vil vi stå urokkeligt sammen.

Jeg ved nu ikke, hvor stort behov der er for det, for jeg har ligesom ikke hørt Socialdemokraterne give udtryk for, at de vil øge brugerbetalingen på nogen områder, og jeg tror nok, at når Det Radikale Venstre er færdig med analyserne af, hvordan man kan omlægge og nedlægge, og hvad man ellers kan finde på, kommer der måske ikke så mange konkrete forslag.

Vores udgangspunkt for at fremsætte forslaget er sådan set det helt banale, at vi faktisk har meget svært ved at forstå – ja, finder det paradoksalt – at sygdomme i mundhulen anses for at være et privat problem, mens sygdom på f.eks. læberne anses som værende et samfundsproblem. Man skal betale for at kunne tygge sin mad, for at være fri for tandsmerter og for at være fri for psykiske gener på grund af grimme tænder, men til gengæld er det gratis at få sat et brækket ben sammen, og hvad forklaringen på det er, kan være svært at forstå.

Nogle har antydnet i dag, at det har historiske grunde, og det tror jeg er rigtigt. Men når man f.eks. fra Venstres side direkte synes, at det er godt, det er sådan, er det jo lige før, man tror, at den eneste forklaring kan være, at der er flere læger end tandlæger i Venstres folketingsgruppe. I hvert fald er det et usagligt argument, det ved jeg godt, men jeg har også svært ved at se, om der skulle findes andre mere saglige. Efter

vores opfattelse er der ikke nogen sundhedsmæssig, social eller samfundsøkonomisk begrundelse for at bevare den forskelsbehandling, der ligger i, at tandpleje og mundhulesygdomme anses for et privat anliggende for voksne, tværtimod.

Vi lægger, som andre har sagt her i dag, megen vægt på den forebyggende indsats, den sundhedsfremmende indsats og vederlagsfri, altså ikkebrugerbetalt tandpleje for unge og børn. Vi synes, det er strålende, at man har det i Danmark – det er glimrende – men vi har faktisk meget svært ved at forstå, at det, at man har en sådan gratis ordning for børn og unge, skulle være et argument for, at voksne skal betale. Tværtimod vil vi næsten sige.

Der har, som enkelte andre også har været inde på i dag, været gennemført nogle forsøgsordninger af, hvilke konsekvenser det har, når man også indfører gratis tandplejebehandling for økonomisk dårligt stillede voksengrupper. Erfaringerne er entydigt gode og positive, så der er al mulig grund til at tage fat på det.

Enhedslisten må jo konstatere, at med det nuværende folketingsflertal er der ikke mulighed for at komme nogen vegne. Men vi opfatter de tilkendegivelser, der er kommet fra Socialdemokraterne, på den måde, at vi måske nok kan finde en model for, hvordan vi kan gå i gang med at afvikle den generelle betaling på området, og at der også kan findes løsninger for særlig dårligt stillede grupper i en overgangsperiode. Så må vi jo se, om det efter et kommende valg, når vi har fået en SR- eller måske endda en SRSF-regering, bliver sådan, at det bliver Socialdemokraternes og SF's synspunkter, der slår igennem, eller det bliver De Radikales.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er nogle få korte bemærkninger. Den første er fra fru Charlotte Fischer.

(Kort bemærkning).

Charlotte Fischer (RV):

Danskerne betaler 19 mia. kr. i brugerbetaling, og Det Radikale Venstre vil ikke øge det beløb; vi vil have det lagt om, bare sagt for jeg ved ikke hvilken gang.

Så vil jeg gerne spørge Enhedslistens ordfører: Når man nu helt vil fjerne brugerbetalingen på tandlægeområdet, må logikken vel være, at man også vil fjerne den på alle øvrige områder. De 19 mia. kr. i brugerbetaling skal helt sløjfes og betales over skatten. Jeg ved ikke, hvor man-